

ירושלים, י"ג אלול תשפ"ג
30 אוגוסט, 2023

לכבוד
מר יואב קיש
שר החינוך

הנדון: מכתבך אלי מיום י"ג אלול (30/8)

אני מאשר קבלת מכתבך אלי בנושא "ישיבות הנהלת יד ושם" ומזרח להשיב עליו כדי שתוכל להסיר דאגה מלבך. כל הדברים נשוא מכתבך התנהלו ומתנהלים בצורה תקינה לעילא ולעילא. ברשותך, אעבור על כל נקודה שהעלית במכתבך ואשיב עליה תשובה עובדתית ועניינית.

- אכן בישיבות הנהלת יד ושם השתתפו ומשתתפים משקיפים. מנכ"ל יד ושם ומספר ראשי אגפים מחזמנים דרך קבע לישיבות ההנהלה. בוודאי תסכים מניסיוןך הרב שהשתתפות דרגים מקצועיים בכירים בישיבות הנהלה חיונית, שהרי תפקידם לספק לחברי ההנהלה את תשומות המידע הנדרשות כדי לקבל החלטות מושכלות. לעיתים משתתף גם היועץ המשפטי החיצוני של יד ושם, שמוודא שלא תיפול שגגה בלתי חוקית תחת ידינו, חלילה. בנוסף להם, נהגתי להזמין כמשקיפים לישיבות ההנהלה את מר אבנר שלו, מי ששימש במשך 27 שנים בתפקיד היו"ר כדי ללמוד מניסיונו הרב, ועד לאחרונה את מר מארק מוסקוביץ, יו"ר האגודה האמריקאית למען יד ושם, מטעמים ברורים. יצוין שגם קודמי בתפקיד נהגו להזמין כמשקיף את קודמו ד"ר יצחק ארד ז"ל. מכל מלמדינו השכלנו. למותר לציין שכל האנשים המנויים לעיל אינם מצביעים והם משקיפים בלבד המקבלים רשות דיבור על פי החלטת יו"ר הישיבה.
- המנהל הכללי של משרד החינוך החמן ומחמן לכל ישיבות הנהלת יד ושם באמצעות דוא"ל הנשלח מלשכתי לכתובת mankal@education.gov.il. לא זאת אף זאת: מנכ"ל משרד החינוך (כל אחד בתורו) היו חברים בקבוצת הוואצאפ הסגורה של חברי ההנהלה. אפילו מ"מ המנכ"ל שמינית לאחרונה קיבל ממני עוד ביום מינויו הודעה על צירופו להנהלה והחמן לישיבה שעתידה להתקיים בשבוע הבא. לשכתי אף מוודא טלפונית טרם כל ישיבה שהזימון למנכ"ל הגיע ליעדו. לצערי, מאז מוניתי לתפקיד יו"ר ההנהלה, איש מהמנכ"לים (סלוביק, שטאובר וצ'אל) לא נענה ולו פעם אחת לזימון.
- אכן שרי החוץ, הפנים והתרבות לא מזומנים לישיבות הנהלה מן הטעם הפשוט שכל אחד מהם מינה, בהתאם לתקנון, בא/ת כח, המשתתף/ת באופן קבוע בישיבות ההנהלה. זאת ועוד: זמן קצר לאחר כינון הממשלה ה-36 כתבתי מיחמתי מכתב רשמי למזכיר הממשלה, עו"ד יוסי פוקס ובו ביקשתי ממנו לפעול למינוי באי כח של השרים החדשים. מכתבי טרם נענה על אף ששיגרתי תזכורת לעו"ד פוקס ואף העליתי את העניין בפניך בע"פ ובכתב. על פי הייעוץ המשפטי שקיבלתי באי הכח המשיכו בחברותם בהנהלה כל עוד השר הממנה לא קבע אחרת.
- נקודה מעניינת העלית במכתבך ביחס לחברותך שלך, כשר החינוך, בהנהלת יד ושם. מקדמת דנא נהוג ביד ושם שאחד מחברי הנהלת יד ושם שמונו ע"י שר החינוך נספר כבא כוחו. זאת, מן הטעם הפשוט שאף אחד מקודמך בתפקיד (כולל אתה עצמך עד עתה) לא היה מעוניין לתפקד בפועל כחבר הנהלה מן המניין, עם כל המחויבויות של זמן ומאמץ הכרוכות בכך. הווה אומר: במקום הזכות למנות 7 (שבעה) חברי הנהלה, לשרי החינוך היתה הזכות למנות 8 (שמונה) חברי הנהלה. למותר לציין, שאם אתה תהיה שר החינוך הראשון המעוניין להיות חבר פעיל בהנהלת יד ושם – זה ישמח אותי מאד. הישיבה הקרובה מתוכננת ליום רביעי בשבוע הבא.
- אציין למען הדיקו שהשר להשכלה גבוהה ומשלימה זאב אלקין השתתף במספר ישיבות הנהלה אך הוא לא היה שר החינוך עיתותיו היו, כנראה, בידו.

- אם כן, מן הטעם הפשוט הזה לא צוינה בפרוטוקולים היעדרותם של השרים. הם לא נעדרו כי הם יוצגו ע"י בא כח. אם בא הכח נעדר, הדבר מצויין, כמובן. לגבי אי-ציון מפורש של היעדרותו של מנכ"ל משרד החינוך הרי שזו שגגה שתתוקן. הלוואי יהיו אלה כל שגיאותינו.
 - גב' קולט אביטל אכן נכחה, השתתפה והצביעה בישיבות ההנהלה בדין, בתוקף היותה בא כח שר החוץ כל עוד לא מינה שר החוץ בא כח אחר או החליט להיות בעצמו חבר הנהלה. שר החוץ מינה את השגרירה אביטל לתפקיד רק לאחר שקיבל אישור מהיועץ המשפטי של משרד החוץ, שסבר (כמו היועץ המשפטי של יד ושם) שמינוי שכזה אינו דורש אישור חיצוני.
 - גב' שולי מועלם אכן נכחה, השתתפה והצביעה בישיבות ההנהלה בדין, בתוקף היותה בא כח שר הפנים כל עוד לא מינה שר הפנים בא כח אחר או החליט להיות בעצמו חבר הנהלה. שר הפנים מינה את חכ"ל מועלם לתפקיד רק לאחר שקיבל אישור מהיועץ המשפטי של משרד הפנים, שסבר (כמו היועץ המשפטי של יד ושם) שמינוי שכזה אינו דורש אישור חיצוני.
 - מר שי פירון אכן נכח, השתתף והצביע בישיבות ההנהלה בדין, בתוקף היותו בא כח שר התרבות והספורט כל עוד לא מינה שר התרבות והספורט בא כח אחר או החליט להיות בעצמו חבר הנהלה. שר התרבות והספורט מינה את הרב פירון לתפקיד רק לאחר שקיבל אישור מהיועץ המשפטי של משרד התרבות והספורט, שסבר (כמו היועץ המשפטי של יד ושם) שמינוי שכזה אינו דורש אישור חיצוני.
 - במכתבך מובע "חשש" שהשגרירה אביטל, ח"כ מועלם והרב פירון הצביעו בישיבות ההנהלה. אכן הצביעו ובדין הצביעו. אין מקום לחשש.
 - התקשיתי להבין את כוונתו של המשפט במכתבך המסייג את דבריך בזו הלשון: **"ככל ש"סיכומי הישיבות" אכן מהוות סיכום אמת של המתרחש בישיבות ההנהלה..."**. אודה לך אם תסביר לי את כוונתך כדי שאוכל להתייחס לאמירה המעורפלת.
 - הנה כי כן, אין כאן ולא היה "מחדל" ואפילו לא בן בנו של "מחדל", קל וחומר אין כאן "מחדל חמור". לא זו בלבד שאין כאן היעדר "מינהל תקין" אלא ההיפך הגמור. בכל הצניעות, אני מבקש לציין שיד ושם בזכות חברי ההנהלה שלו, מנהליו ועובדיו הוא דוגמא ומופת למינהל תקין, כמתחייב מתפקידו המקודש. כל מעיינינו נתונים להנצחת ששת מיליוני היהודים שנרצחו ע"י הצורר הנאצי וסעינינו, תוך הקפדה מוחלטת על לשונו ורוחו של החוק ועל ממלכתיות. אני מבקש לציין בסיפוק, שעל אף הסערה הרבתי המתחוללת בחוץ, דבר לא חדר את חומותיו של יד ושם.
 - אני שמח שנענית עתה להזמנתי לערוך "ביקור עומק" ראשון ביד ושם ביום רביעי בשבוע הבא. אלא שבזימון שקיבלתי מלשכתך הוקצו לביקורך 30 דקות בלבד. ביקור עומק מחייב לכל הפחות 3 שעות.
- לסיכום, הנה כי כן, חששותיך על "מחדלים" חלילה או "מינהל לא תקין" היו מבוססים על מידע לא מדויק ששמחתי עתה להבהירו ולהפריכו באמצעות מכתבי זה.
- בשל כך, אינני רואה מקום לדון מחדש בכל החלטות שקיבלה הנהלת יד ושם מיום היווסדו של המוסד, בשנת 1953 (שהרי הנהלים על פיהם פעלתי, שרירים וקיימים 70 שנה). אם בכל זאת מנקר בך בדל חשש למינהל לא תקין, אשמח להביא את הדברים בפני היועצת המשפטית לממשלה כדי שתכריע בסוגיה.

בכבוד רב,

דני דיין
יושב ראש